

ТОШКЕНТ ШАҲАР XI ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Беча, 11 январь куни Навоий номидаги опера ва балет театрида Тошкент шаҳар XI партия конференцияси очилди.

Узебекстон КИП Тошкент шаҳар комитетининг тошхиринга биноан конференция шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ С. Н. Нуриддинов очди.

Конференция президиум, секретариат ва маънафат комиссиясини сайлади.

Делегатлар юксак кўтаринки руҳ билан КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоларига фахрий президиумга сайландилар.

Конференция кўндалди кун тартибни тасдиқлади:

1. Тошкент шаҳар партия комитетининг иши тўғрисида ҳисобот.
2. Узебекстон Компартияси шаҳар комитети ревизия комиссиясининг иши тўғрисида ҳисобот.
3. Сайловлар:
 - а) шаҳар партия комитетини сайлаш;
 - б) Узебекстон Компартияси шаҳар комитети ревизия комиссиясини сайлаш.
 - в) Абшайх партия конференциясига делегатлар сайлаш.

Тошкент шаҳар партия комитетининг иши тўғрисида шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ С. Н. Нуриддинов ҳисобот доклады қилди.

— Шаҳар партия ташкилотининг ўзининг XI конференциясида, — дейди докладычи, — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихий XX с'езидан таянганларига қизиқ бораётган даврда бўлади.

Шаҳар партия ташкилотининг XI конференциясида келган ўтган вақт ичда катта тарихий аҳамиятга эга бўлган кўп воқеалар бўй берди. Совет ҳалқи КПСС Марказий Комитетининг январь ва июль Пленумлари томондан санаотни янада кенг меъёсда юксалтириш ва, аввало, санаотнинг етакчи томони бўлган оғир индустрияни янада кенг меъёсда ривожлантириш, қишлоқ хўжалигининг ҳамма томонларини кескин равишда юксалтириш ва ҳақиқий фаровонлигини янча ошириш тўғрисида белгилаб берилган устувор программа жуда катта ҳуррақчилик билан қабул қилинган ва уни муваффақият билан амалга оширишмоқда.

Ўтган йил тарихда шаҳарда кескинликни юмшатиб бошланган йил бўлди. Бу буржлуқлар эришмишда ленинчи ташкилотнинг ишчилик ва ҳалқлар ҳақдорлиги сиёсатини амалга ошириб келган Совет Иттифоқи ҳал қилувчи ролга ўйнади. СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг ва СССР Ҳалқ Совети Президиумининг, аъзоли ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Хидматиюга, Бирмага ва Афғонистонга ахши ишлатиш билан қилган тарихий сафарлари тинчликни мустақамлаш ишига катта ҳисса бўлиб қўйилди.

Ўтган йил мубайнида Тошкент партия ташкилотини хўжалик ва маданий қурилиш ишида маълум ўнгулларни кўтга кўришти. У ўзининг XI конференциясини ташкилий жиҳатдан янада кўпроқ мустақамлашган, голий жиҳатдан қийиндан, Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитетини тоғаратда мустақам жалпалашган ҳолда, коммунистик қурилишнинг устувор программасини янги уш ва гайрат билан ҳал қилишга таяиб турган ҳолда кўндалди.

Сўнгра докладычи шаҳар партия комитетининг ҳисобот даври ичдаги амалий фаолияти тўғрисида гапириб қолди, шаҳар партия комитети санаотни ривожлантириш ишида КПСС Марказий Комитетини июль Пленумининг «Санаотни янада юксалтириш, техникани янада тараққий этдириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни янада ахшиллаш вазибалари тўғрисидаги тарихий қарорларига муттасил амал қилди.

КПСС Марказий Комитетини июль Пленумининг қарорлари ҳамма жойда ахшиллаш билан қийин маълумлашди. Бу қарорларнинг муҳома қилиниши оммаини сиёсий ва меҳнат ахшиллаш ишида оширини таъминлади. Бунинг шу факт яққол кўрсатиб туриптики, техникани ва технологияни тағамлаштириш, маҳсулот чиқаришни кўндалдириш ва барча сиёфат кўрсаткичларини янада ахшиллаш мақсадида шаҳар санаот қорхоналарида 7 миндан кўпроқ тақлиф қийратилганга 4 миндан кўпроқ ташкилий-техника тадбирлари ишлаб чиқилди. 1955 йилнинг ўзидек түгге миндан кўпроқ рационалаштириш тақлифлари ва уч миндан ортиқ ташкилий-техника тадбирлари ишлабчиқаришга жорий қилинди, ҳамда бу нарса айна ахши иқтисодий натижалар берди.

Шаҳар партия комитетини партия ташкилотларининг социалистик мувоабига қилган тақлифларнинг кўндалдириш ва қийиндан бирданча тадбирлар қилинган бу ҳолда ишлабчиқариш новаторларининг тақлифларини умумлаштиришга, пропаганда қилишга ва жорий қилишга алоҳида эътибор берди. Натижада социалистик мувоабига айна ҳам кенг равишда ахши қилинди.

— КПСС Марказий Комитетини июль Пленумининг қарорлари, — дейди докладычи, — бизга, шунингдек барча партия комитетларида, санаотга рақобатчи қилиш соҳасидаги вазибаларини янада равшанлаштириш тушуниб олинишига ёрдам берди. Қорхоналарнинг фаолиятини чуқурроқ ўрганиш ва жойларда ахшиллаш камчиликларини тугатиш юзасидан ташкилотчилик ишлари олиб бориш, қорхоналарнинг ҳаётида бошланғич партия ташкилотларининг ролини ҳартоғамлаша ошириш партиянинг рақобатчилик ани самаранли методни оқонатишнинг ўз тақрибидида кўриб, бунга аниқ қарат ҳисса қилдик.

Тўқимачилик компнати, қаноп фабрикаси, «Подъёмник», «Ташкентсельмаш», Л. М. Каганович номидаги, «Узебексельмаш», «Таштентсельмаш», қарбурди заводлари ва бошқа қорхоналарнинг бошланғич партия ташкилотлари ўз ишларини бирмунча ахшилладилар. Мана шуларнинг ҳаммаси шунга олиб қолдик, шаҳар санаоти бешинчи бешиллик тошхиринларини мубайнида оқиди, яни 1955 йил 7 ноябрда, 1955 йил давлат планини аса 15 декабрда бақарди. Пландаги тақлиф 300 миллион сўмлик айна маҳсулот берилди. Санаот ишлабчиқаришининг ҳақини беш йил мубайнида 75 процент кўндалди. Ўтган йил санаот маҳсулотининг ҳақини 1954 йилга нисбатан 7 процент кўндалди, меҳнат умумдорлиги пландаги нисбатан 4 процент кўпроқ оширилди.

Темир йўл Тошкент бўлими қорхоналарининг иши бирмунча ахшиллади, бу қорхоналарнинг техника жиҳатдан қурилади.

ниши онди. Юк ташини плани 1955 йилда 109,8 процент бақарилди, унинг ташини 71 процент камайтирилди, юк ортиш плани 101 процент, юк тушириш плани аса 104,2 процент бақарилди. Вагонлар обороти нормадан қараганда 9 процент тағамлаштирилди.

Докладычи айтидики, шаҳарда катта қилғил қурилиш ишлари олиб боришмоқда. Бу мақсадлар учун 1955 йилда 1950 йилдаги нисбатан қарийб уч баравар, уй-жой қурилишга аса түгге баравар кўндалди бақарилди. Кейинги беш йил мубайнида 171 миң квадрат метр уй-жой биноси қуриб битказилди ва фойдаланишга тағамлаштирилди. 8 та янги мактаб, 28 та болалар боқимас ва ақсиллар, 29 та маданий-маиший ва коммунал обектлар қурилди, анидан 4 та медицина мувоабига оқиди, 7 та мактаб биноси устига янги қаватлар қурилди. 1955 йилда ҳақим жиҳатдан 1954 йилдаги нисбатан 50 миллион сўмлик кўндалди бақарилди. Баъзи қурилиш ташкилотлари биносоларининг Бутуниттифоқ кенгаши кўрсатмаларига амал қилиб, қурилиш ишларини ташкил этишни ахшилладилар. 1955 йилда «Ташгортрест», 32-чи ва 93-чи қурилиш трестлари планини мубайнида илгари бақардилар.

Вроқ санаот, транспорт ва қурилиш ташкилотларининг ишдаги бу умумий муваффақиятларга маҳлиб бўлиб, йўл қўйилган жиҳат камчиликлардан кўндалди мумкин эмас. Бирданча қорхоналар КПСС Марказий Комитетини июль Пленумининг давлат плани доғунидан бу план барча ҳақимча-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича бақарилгани лозим, деб берган кўрсатмаларини бақармадилар. 26 қорхона 1955 йилдаги нисбатан 71,8 бақарилди ва 43 миллион сўмлик маҳсулотни ҳам берди. Булар орасида «Ташсельмаш», электротехника заводи, 32-чи қурилиш трестига қараганда янги заводлари боқимас, янги биносолари ва асортмент бўйича белгилашган тошхирин бақармадилар ва ҳақим хўжаликнинг кўндалди зарур маҳсулотларини кам етказиб бердилар. Сиёфатиз ва комплектаиз маҳсулотлар чиқариш фактлари ҳам кўндалди бўлмоқда. Ўтган йилнинг 11 ойи мубайнида шаҳар қорхоналарида умуман ҳаракатлар 23 миллион сўм, брақ натижада бўлган ноубуғтаринлик аса 40 миллион сўмни ташкил қилди. Фақат «Узебексельмаш» заводининг ўзида (директори ўртоқ Отибайло, партбюро секретари ўртоқ Аюпов) брақ маҳсулот чиқаришдан қурилан зарур 2 миллион сўмни маҳсулот қилди. Бир меърада ишламаслик, маҳсулотни бир текисда чиқариб турмаслик, штурмчилик ҳам бирданча қорхоналарнинг ишдаги жиҳат камчилик бўлиб қолмоқда. Кўндалди қорхоналар меҳнат умумдорлигини ошириш соҳасида айна орада қолмоқдалар.

Санаот ишидаги камчиликларга шу нарса сабаб бўлмоқдалар, КПСС Марказий Комитетини июль Пленумининг ишлабчиқариш тағамлаштириш, янгор техникали ва технологияни жорий қилиш ва маҳсулотини янги турларни ўнгалтириш тўғрисида берган кўрсатмаларни кўндалди қорхоналарда жуда сует амалга оширишмоқда. Металларни теорияли ва куч билан қийинлигини янгор методлар, пайвандаш ишларини автоматлаштириш, формовка ишларини машиналаштириш секинлик билан жорий қилинмоқда, потек линиялар, агрегат станоклар кенг жорий қилинмоқда, металлари боим кучи билан, штамповка воситаси билан ишлаш, қобилият формаларда металл қуйиш ва шу сингари прогрессив методлар тузуқ ўнгалтирилмайтир.

КПСС Марказий Комитетини июль Пленумининг қарорлари муҳома қилинган вақтда ишчилар, инженер-техника ходимларининг коллективлари техникани янада тараққий этиринида қаратилган бирданча янги тақлифлар қийратилгандилар. Аммо баъзи қорхоналарнинг рақобатлари бу тақлифларни амалга оширишга бебарорлик билан қарандилар, бунга аело тоқат қилиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам 1955 йилда амалга оширилгани лозим бўлган бир миндан кўпроқ рационалаштириш тақлифлари ва ташкилий-техника тадбирлари шу вақтгача амалга оширилгани йўқ. Ишлаб чиқаришга ма мурий-техника жиҳатдан қилинган рақобатчи савияси ҳам ҳақим паст даражададир.

Санаот ишидаги камчиликлар учун айнаинг айнагани қисми республика ва иттифоқ министрликлари зиммасига ҳам тушулди. Докладычи Узебекстон ССР Махаллий ва ёқини санаоти министрлигининг қорхоналар қилмаётган рақобатчилик савиясини пастлаштириш, учун тақлиф қилди. Ёнги санаот, Озиқ-овқат санаоти, Гўнг ва сует маҳсулотлари санаоти министрликлари, шунингдек СССР Травтор ва қишлоқ хўжалик маинизсозлигини министрлиги ҳамма қурилиш ва йўл маинизсозлигини министрлиги тўғрисида ҳам бирданча тақлифий қиларлар айтиди.

Тошкент темир йўл узелининг ишда кўндалди камчиликлар бор. Бу ерда мавжуз резервларнинг ҳаммасини фойдаланилмайтир, янги техника, меҳнатнинг янгор методлари ва прогрессив технология секинлик билан жорий қилинмоқда.

— Қурилиш ишлари бирмунча ахшиллашганлига қарамай, — дейди докладычи, — шаҳарда қурилиш ишларининг ақволинги ҳамма қонидарили деб бўлмайди. Кейинги беш йил ичда уй-жой қурилишга, маданий-маиший ва коммунал мувоабига қурилишга ажратилган маблағлардан 218 миллион сўми фойдаланилмаган қолди. 1955 йилда шаҳарда қилғил қурилиш плани фақат 80 процент, уй-жой ва маданий-маиший биносолар қурилиш плани аса 70 процент бақарилди. 21 та қурилиш ва меҳнат ташкилотларининг 12 таси плани бақарилди, 15 таси қурилиш қилмаётган ишлари юборди. Қурилишларнинг сиёфати ҳамма ҳам настигилга қолмоқда. Ўртоқ Печенин ва шаҳар бош архитектори ўртоқ Булатов рақобатчи қилмаётган Тошкент проектант ташкилотлари ўз ишларини КПСС Марказий Комитетини ва СССР Министрлар Советининг проектант ва қурилишдан ортиқчиларини йўқотиш тўғрисидаги қарорига мувофиқ қайта кўриб олишга етказилган қилмоқдалар.

Санаот, транспорт ишдаги, қилғил қурилиш ишдаги камчиликларнинг сабабини аввало шунақки, шаҳар партия комитетини биратор район партия комитетларини кўндалди умумий кўрсатмалар берин

билан қилғиллаиб, қорхоналарда ишлабчиқаришни ташкил қилиши ва ишлабчиқариш экономикаси масалаларига чуқур аралашмайтирлар, улар партия директивларининг бевосита амалга ошириш ва янгор қилуши ҳисобланган бошланғич партия ташкилотларига ҳамавақт ҳам таяниб иш қилмайтирлар, деб бўлмайди. Шаҳар партия комитетини июль Пленумининг қарорлари КПСС Марказий Комитетини июль Пленумининг партия комитетларининг санаот бўлимадаги мустақамлаш ва уларнинг ролини ошириш тўғрисидаги тағамларини қонидариз бақармоқдалар.

— Биз, — дейди докладычи, — область партия комитетини ва Узебекстон Компартияси Марказий Комитетининг санаот бўлимадаги ролини реал ёрдам олмайтирди, улар ўз ишларини шаҳар ва район партия комитетларининг санаот бўлимаи билан мувофиқлаштириб олиб бориштирлар.

Вазифа шундан иборатки, КПСС Марказий Комитетини июль Пленумининг қарорларини мувофиқ санаот ва транспорт қорхоналарининг, қурилиш ташкилотларининг ишларидаги камчиликларга янги вақт ичда қатъий равишда барҳам бериб, ишчилар, инженер-техника ходимлар ва хизматчилар ўртасида олиб борилаётган партиявий-сиёсий ишларнинг савиясини ошириш асосида ҳарбир қорхонанинг давлат планини барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ҳеқ сўзи бақарилганини таъминлаш, техникани янада тараққий этиринида эришиш керек.

Докладычи шаҳар ободончилиги ва меҳнатчиларга маданий-маиший хизмат қилганини ахшиллаш масалаларига ўтиб, айтидики, ҳисобот даври ичда Қийраб водороднинг биринчи нарбатдаги қисми қурилиб ишга туширилди, 20 километр водородноқ қувурлари ўтказилди, қўндалди фойдаланиш учун 50 та водородноқ колонка ва 755 воқидла водородноқ қанна ўнгалтирилди. Бўржар қанализация қоллекторини қурилиш битиб деб қолди. Тарас Шевченко кўчасида шаҳар қоллекторини қуришмоқда ва Лаёзак қоллекторининг тоғамлаш ишлари қуришмоқда. 14,5 километр масофада трамвай йўллари янги янги қилинди, Қондоқларнинг электр қуввати билан таъминлаш мақсадида ўтган йил айна 45 та трансқисога, янги тағамлаш қурилди, янгор воқидла 15 километр электр линияси ва паст воқидла 25 километр электр линияси тортилди. Шаҳарда 1 миллион 100 миң квадрат метрдан кўпроқ кўча, йўлга ва майдонлар саҳнига асфальт қилинди.

Шундай бўлса ҳам, шаҳарда ободончилик ишлари ва маданий-маиший хизмат қилганини ҳақим ҳам ақволинги ўсиб бориётган талабларига жавоб берарлик даражада эмас. Ариқлар, кўндалди ва йўзларини тартибга солиш, кўчаларини ёритиш, қўндалди қурилиш жуда қонидариз ақволинлиги. Баъзи кўчаларини ташки қурилиши қийролан туза эмас, кўндалди ҳоваларда тартиб ўнгалтирилган ва улар ифлос бўлиб ётипти. Шаҳарда ерсти қанализацияси тартибга солинмаган, коммунал уй-жой фонди ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

— Биз бу ақволин ахшиллашни, — дейди докладычи, — шаҳар ижроия комитетини раисионинг ўриббосарлари Федотов ва Қоваленко ўртоқлардан талаб қилишга қолдик. Ўтган шаҳар партия конференциясида ҳам улар кўндалди ва оперативчилик билан ишламаганилиги учун қатъий тақлиф қилингандилар. Лекин бундан ўзларидан жиддий ҳудоса қилмадилар. Қовулди, Федотов ва Қоваленко ўртоқлар шаҳар ижроия комитетига кўндалди йиллардан берин ишлаб келмоқдалар, шунинг учун ҳам биз улардан тағамбуз кўрсатиб ва жон қўйдириб ишларни талаб қилишга ҳақимиз.

Садо-сотик ва умумий оқоватлини ишларини жиддий равишда ахшилламоқ керек. Дуруст, ўтган йилда товар обороти плани 100,1 процент бақарилди, 105 анги дўкон ва магазин, 17 та ошхона ва буфет очилди. Лекин садо-сотик ва умумий оқоватлини ташкилотларининг иши ақволинги талабларига жавоб берарлик даражада эмас ва кўндалди түгги тартиб қилинмоқда. Бунинг учун даставвал шаҳар ижроия комитетининг садо боқимаси (Мўминлов ва Оллоҳбердов ўртоқлар), шунингдек Садо министрлиги (Зёнов ва Свинтунов ўртоқлар) айландилар. Улар шаҳар учун ажратилган озиқ-овқат ва санаот тоғарларини түла равишда ўз вақтида келтириш, харидорларга маданий хизмат қўрсатишни ахшиллаш йўлида кўндалди билан кўндалди бўлиб бориштирлар.

Шаҳар ақволинчи сабабот ва қартошка билан таъминлаш ҳамма ҳам қўндалдилик эмас. Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Тошкент область ижроия комитетини сабабот ва қартошка ейтиштиришни кўндалдириш тўғрисида қайта-қайта ваъда берилган қарига ўнгалтирилди.

Шаҳарда садо-сотик ишлари қатъий равишда ахшиллашни лозим.

Докладычи суд, прокуратура ва милиция органларининг ишларини ахшиллашга кўндалди эътибор берилди.

Докладычи идеология ишларида рақобатчи қилиш масалаларига ўтиб, бундай дейди:

— Шаҳар партия ташкилотини КПСС Марказий Комитетининг кўрсатмаларини бақариб, ҳисобот даври ичда идеология ишларини ахшиллаш соҳасида бирданча тақлифларни амалга ошириди.

Бу ўқини йилда партия маорифи шоҳобчаларига 36 миндан кўпроқ киши жалғ қилинди, шу жумладан 20 миң киши янги тип ўқини программаси асосида ўзатириш маорифа-ленинчи биланларини оширишмоқдалар. Қадрларини иқтисодий йилларга қилиниши қулайди. Сиёсий иқтисод, янги санаот қорхоналарининг конкрет экономикасини ўрганиш юзасидан шаҳарда 244 та тўғарак ташкил қилинди, 82 та янгор семинар ишламоқда. 7 миңга яқин киши марксизм-ленинизм маорифининг мустақил равишда ўргатмоқда, уларга ёрдам тариқасида қилди лекциялар ўқини ташкил этилди. Пропандистларга назарий ва методик ёрдам қўрсатиш қилинди. Ўтган йил бир миң киши марксизм-ленинизм кечки университетини тағамлаб чиқди, ҳозирги вақтда бу ерда 2650 киши ўқимокда.

Броқ, қадрларини марксизм-ленинчи тарбиялаш савиясини коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида партия томонидан қўйилган юксак талаблар даражасига ҳали кўтарилгани йўқ.

Бутун идеология ишлари соҳасида бўлгани каби, партия пропагандаси соҳасида ҳам ишдаги асосий камчилик шундан иборатки, бу иш коммунистик қурилиш практикаси билан қамбарчас боғланган ҳолда олиб бориламайтир. Коммунистик қурилишнинг турмушда сингални илгор намуналарини моҳирлик билан умумлаштирилмайтир ва тез йилламайтир.

Партия маорифи шоҳобчаларида кўндалди машғулотлар, лекциялар турмуш билан боғланган ҳолда олиб бориламайтир. Бирданча тўғаракларда ва сиёсий мактабларда машғулотлар ушшоқлик билан ўнгалтириб, давомат паст, машғулотларнинг ўтмай қилиниши йўз қўйилмоқда. Баъзи тўғараклар расий равишда ташкил қилинган, ўқувчиларнинг истаги ва тағбирларга даражаи ҳисобга олинмаган. Электротехника заводи, «Қиял тонг» фабрикаси, 1-чи теғирмон комбинати ва бошқа қорхоналарнинг партия ташкилотларида ақво ана шундай. Пропандистлар учун ташкил қилинган семинарларнинг қўндалди қонидариз ишламоқда, унда тўғарак ва сиёсий мактабларнинг рақобатлари кўндалди зарур методик қўрсатмалар ва янгаллик олмайтирлар. Қадрларини мустақим ўқини ташкил этишда формализм кўндалди йўз қўйилмоқда. Айрим коммунистлар мустақим ўқини хоҳиш билан қилганларига қарамай, ўз биланларини ошириш устида ишламайтирлар. Биратор партия ташкилотлари аса бундай коммунистларга нисбатан муросасолик қилиб, теғилни чора қилмайтирлар.

Партия комитетлари ҳамма сиёсий ва маиый биланлар тараққий республика жамиятини томонидан ўтказилаётган лекциялар ҳозирги куннинг юксак талабларига жавоб бермайди. Қорхоналарда, мувоабига ўнгалтирилган лекцияларнинг кўндалди юксак, абстракт характердадир. Иқтисодиёт фанлари кандидати ўртоқ Айрумов «Меҳнат умумдорлигини ошириш ва маҳсулот тағиморини қамайтириш — муҳим хўжалик вазибаларидир» деган темада, шунингдек техника фанлари доктори ўртоқ Бошевнинг «СССР санаотида техника тараққий этирини» деган темада ўнгалди лекцияларида республика, шаҳар санаот қорхоналарининг ҳақим билан бундай мисол келтирмадилар. Турмушда ақволин бундай лекциялар ҳечқимни қилмайтирлар.

Илий-атеистик пропаганда жуда орқанда қолмоқда, хотин-қизларга, айниқса ўзбек хотин-қизларига нисбатан бой-феодалларга ҳуносбаотга бўлиш ҳолларига қарини ётариб даражада кураш олиб бориламайтир. Хотин-қизлар орасида сиёсий-тарбиявий ишлар олиб бориш кейинги вақтларда сўсийиб кетди.

Докладычи шу нарсаи уқидиб ўтдики, шаҳар партия ташкилотини омма орасида ағитиш ишлари олиб боришда бирмунча тақриба бўлишди. Қорхоналарда, мувоабига, шунингдек махаллаларда 15 миндан кўпроқ ағитатор ишламоқда. Семинарлар, лекциялар ва докладылар мунатамаз ўтказиб туриш йўли билан бу ағитаторларга йўз-йўзидан кўрсатиш ишлари бирмунча ахшиллади.

Лекин ағитиш ишларининг ташкил қилиниши ва бу ишларнинг маъмунида катта камчилик бор. Бу камчилик шундан иборатки, ағитиш ишлари кўндалди турмушдан ажратган ҳолда олиб бориламоқда. Кўндалди ағитаторларини ва партия ходимларини ўзлари сўҳбат ўтказган вақтларда ютуқлар тўғрисида, илгорларининг муваффақиятлари тўғрисида гапирдилар-у, аммо ўсишимчилик қийинчиликлар тўғрисида, баъзи ташкилотларнинг ишдаги камчиликлар тўғрисида, инфосифи ва ношуқ ходимлар ҳақда, давлат ва меҳнат иттиғомини бузаётган қиллар тўғрисида гапирмадилар.

Омма орасида олиб борилаётган сиёсий ишларини маданий-оғитвор мувоабига қилишдан — маданий саройлар, клублар, кутубхоналардан янги фойдаланилмайтир. Бунинг учун айбонинг айнагани қисми шаҳар Махаллий боқимаси ва Узебекстон ССР Махаллий министрлигини (министри ўртоқ Кўчқоров) зиммасига тушулди.

Шаҳар ва район партия комитетлари КПСС Марказий Комитетининг рақобатчи қилганини ҳаммасини омма орасида сиёсий иш олиб боришга тортиш тўғрисида берган кўрсатмаларини қонидариз бақармадилар. Партия, совет, хўжалик, қасба савоз, комсомол ташкилотларида ишчи рақобат ҳодимларининг қўндалди докладылар ва лекциялар ўнгалтирилди, тўғаракларнинг ишдаги рақобатчи қилмайтирлар.

Сиёсий ишларининг савиясини кўтармоқ учун пропагандист-ағитатор қадрларини танлаш ва тарбиялашни ахшиллашни, барча рақобат ходимлар ва ақволинлиги пропаганда ҳамма оммавий-сиёсий ишларга тортишимиз зарур.

Докладычи шу нарса уқидиб ўтдикини, ҳисобот даври ичда Ёзувчилар союзининг, Композиторлар союзининг, Рассомлар союзининг, шунингдек театрларнинг ишлари бирмунча ахшиллади.

Броқ бошдаги ташкилотларнинг ишларида ҳали ҳам жиддий камчиликлар бор. Навоий номидаги, Муҳаммад номидаги театрларининг репертуарида ақволинлиги орқалар асосида ишланган спектакльлар қўндалди ташкил қилади. Ҳозирги замона темаларда янги опера асарлари яғимамда, Бирданча ижодий ходимлар ўзларининг бақим маҳоратларини оширишга эътибор бериштирлар. Шунинг учун ҳам бақим жиҳатдан етуқ бўлмаган асарларнинг майдонга чиққанлиги ажабланарли эмас.

Агар шаҳар партия комитетини, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари уларини; фаолиятига чуқур аралашганларидан ади, ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, артистлар орасида системадор равишда тарбиявий иш олиб боришларига яди, бундай камчиликлар айна ҳам содир бўлар эди.

— Кейинги вақтларда, — деб давом қилди докладычи, — ўрта ва олиқ маалакка мутахассислар тағбирлаш ишларининг ақволин бирмунча ахшиллади. Ҳозир Тошкентда 16 та олиқ ўқув йури, уларнинг 14 та сиртиги ва кетки бўлимаи ва биланларидан 42.500 студент ўқимокда. 48 та қувулни ва кечки техникаларда 21575 ўқучи ўқимокда. Шаҳарда олиқ ўқув юрлари ва техникаларни 1955 йилда олиқ маълумотни 4880 киши ва ўрта маълумотни 4200 киши битириб қилди.

Кейинги йилларда олиқ ўқув юрларига ва техникаларга махаллий маалаф ишларидан қабул қилинган қилларнинг сонин қарийб икки баравар кўндалди.

Шу билан бирга олиқ ўқув юрларининг ишда катта камчиликлар бор. Шаҳар партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми шаҳардаги олиқ ўқув юрларида мутахассислар тағбирлашни ахшиллаш маорифини муҳома қилиб, бу камчиликларнинг кўрсатиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми ҳамма кўндалди қилларнинг ақво иштарқисиз, кенг равишда олиқ ишлар ва тақдиқотлар ўтказмай туриб, муваффақият равишда ривожлантириш мумкин айнаганини кўрсатиб ўтди. Узебекстон ССР Фанлар академияси ва бошқа илгор мувоабига республикада ишлабчиқариш кўндалди ривожлантиришга доир комплекслар хўжалик проблемаларини ҳал қилиш соҳасида айнагани иш қилмоқдалар. Лекин улар ҳали түла равишда ишлабчиқаришга яқинлашганлар йўқ. Узебекстон ССР Фанлар академияси республикада олиб борилаётган илгор ишларини том маъноси билан марказлаштириш илгор марказ бўлиб қолди, деб айтилмайтир. Айрим олимларнинг фаолияти давлатга жуда қилмаата тушмоқда. 1954 йилда Фанлар академияси ўн хўжаликлар 21 та олиқ ишни бақарилди, ҳозирги миңдон ишлари тағбирлаш учун бир миң миллион сўмга ақин пул сарф қилинди. Фанлар академияси президиумининг рақобатчи Зоҳидов ва Житов ўртоқлар шаҳар академиясининг ҳақим аъзолари олиб бориётган ишларини ақволинлаштирмайтирлар. Айниқса махаллий маалаф қилларининг илгор қадрлар тағбирлаш иш қилмайтирлар.

МТС ва колхозларда 1956 йилда квадрат-уялаб чигит экишга тайёргарлик кўриш тадбирлари

Яқинда бўлиб ўтган қишлоқ хўжалик илмлари республика Кенгашининг қатнашчилигида 1955 йилги ишларни ахиринчи, пахтачиликда чигитни квадрат-уялаб экиш усулини қўланиш бўлиб қўйилган асра қаматирилган ҳолда ҳосилнинг ошишини таъминлашнинг яқиндаги билим қўли қилиб ўтди. Қўланиш қўланиш ва районлар чигитни квадрат-уялаб экиш ҳамда гўза қатор оралирини машиналар билан ишлаш тоғлиқлаш ишлаш ҳисобига пахта ҳосилини 3—4 центнер ва ундан ҳам оширилади, биринчи қатор колхозлар аса (Узгасар) районидан Булғанич номи, Ворошилов районидан Қўббон номи ва бошқа колхозлар чигитни аниқ шу усулда экишга ҳосил 1.5—2 баравар орди.

Кенгаш қатнашчилари 1956 йилда пахта етиштиришни аниқлашга қўйиштириш юзасидан ўз имкониятларига социалистик мажбуриятлар оғлиб, бу мажбуриятларни бажаришни таъминлашнинг асосий шарт— квадрат-уялаб экиш усулини янада кенгайтириш ва гўза қатор оралирини икитомолама қаратиб ишлашдан иборат эканлигини уқтириб ўтди.

Квадрат-уялаб экиш усулини янада ривожлантиришни муваффақиятли бўлиши учун чигитни экиш вақтида режа сими бўлиб аниқ квадрат қилиб экиш шартдир. Фақат ана шундай қилгандагина қатор оралирини узунасига-қўндалангига сифатли қилб ўтказишни ва шу асосда ҳосилни яқин оширишни, моҳият сарфлашни қаматиришни таъминлаш мумкин. Ўшарини режа сими билан чигитни квадрат-уялаб экишдан пахта майдонларини икки баравар қўндалангига вақтида қишлоқ хўжалик оралирини, МТС ва колхозлар пахтачилик учун юз муҳим бўлган ва маънавият асосий эътиборин қаратишлари лозим.

ЧИГИТНИ КВАДРАТ-УЯЛАБ ЭКИШ УЧУН УЧАСТКАЛАР АЖРАТИШ ВА УЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ БУЙИЧА

1. Колхозларнинг, районларнинг ва областларнинг тақдирларини назарда тутиб, 1956 йилда колхозларда гўза тупларни квадрат-уялаб ва тўғри бурчак-уялаб

Квадрат-уялаб экишнинг юқори сифатли қилиб ўтказиш ва квадратларни аниқ қилиб олиш даставвал экин агрегатларига хизмат қилуши механизаторлар ва колхозчиларнинг билим даражасига ва малакасига боғлиқдир. 1955 йилнинг тажрибаси шуни кўрсатдики, чигитни квадрат-уялаб экишдан агрегатларга хизмат қилуши ҳодимлар режа сими тўғри ишлаб берадиган жойларда аниқ катта майдонларда квадратлар аниқ чиқарилади. Бундай ҳолатларнинг аниқ тақрирлашга асло йўл қўйиб бўлмайди. Қиш фаслидан фойдаланиб, чигитни квадрат-уялаб экишдан агрегатларнинг бутун шахсий составини, қишлоқ хўжалик оралирининг, МТС ва колхозларнинг ҳамма раҳбарларини ва мутахассисларнинг, колхоз активларини чигитни режа сими билан квадрат-уялаб экиш усулига, квадратларни аниқ чиқаришга ўргатиш зарур.

Шу билан бирга техникадан ремонт қилиш ва қайта-усуналаш, квадрат-уялаб экишдан ва қатор оралирини узунасига-қўндалангига ишлашдан уюштирилиши аниқ таъминлаш ҳамда уларни экишга тайёрлаш зарур.

Чигитни квадрат-уялаб экиш 1956 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштириш юзасидан олдинги социалистик мажбуриятларни бажаришнинг асосий шарти эканлигини назарга олиб, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги МТС ва колхозларда чигитни квадрат-уялаб экишга тайёргарлик кўриш юзасидан қуйидаги тадбирларни белгилади:

2. Колхозларнинг, районларнинг ва областларнинг тақдирларини назарда тутиб, 1956 йилда колхозларда гўза тупларни квадрат-уялаб ва тўғри бурчак-уялаб

Областлар	45×45 см	50×50 см	60×45 см	60×60 см	Гўза тупларни квадрат-уялаб жойлаштирилган ҳамма майдон
Тошкент	10,0	35,0	55,0	5,0	105,0
Фарғона	10,0	29,0	40,0	7,0	86,0
Наманган	8,0	69,0	31,0	—	108,0
Андижон	11,0	73,0	23,0	10,0	117,0
Самарқанд	29,0	65,0	22,0	—	116,0
Бухоро	12,0	31,0	50,0	—	93,0
Қашқадарь	—	19,0	—	36,0	55,0
Сурхондарь	6,0	11,0	20,0	—	37,0
Хоразм	—	21,0	20,0	20,0	61,0
Қорақалпоғистон АССР	3,0	27,0	19,0	10,0	59,0
Ўзбекистон ССР да ҳаммаси	89,0	380,0	280,0	88,0	837,0

Колхозларнинг икитомолама ишлашдан пахта майдонларини икитомолама қаратиш ва қатор оралирини узунасига-қўндалангига ишлаш ҳисобига пахта ҳосилини 3—4 центнер ва ундан ҳам оширилади, биринчи қатор колхозлар аса (Узгасар) районидан Булғанич номи, Ворошилов районидан Қўббон номи ва бошқа колхозлар чигитни аниқ шу усулда экишга ҳосил 1.5—2 баравар орди.

Кенгаш қатнашчилари 1956 йилда пахта етиштиришни аниқлашга қўйиштириш юзасидан ўз имкониятларига социалистик мажбуриятлар оғлиб, бу мажбуриятларни бажаришни таъминлашнинг асосий шарт— квадрат-уялаб экиш усулини янада кенгайтириш ва гўза қатор оралирини икитомолама қаратиб ишлашдан иборат эканлигини уқтириб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари 1956 йилда пахта етиштиришни аниқлашга қўйиштириш юзасидан ўз имкониятларига социалистик мажбуриятлар оғлиб, бу мажбуриятларни бажаришни таъминлашнинг асосий шарт— квадрат-уялаб экиш усулини янада кенгайтириш ва гўза қатор оралирини икитомолама қаратиб ишлашдан иборат эканлигини уқтириб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари 1956 йилда пахта етиштиришни аниқлашга қўйиштириш юзасидан ўз имкониятларига социалистик мажбуриятлар оғлиб, бу мажбуриятларни бажаришни таъминлашнинг асосий шарт— квадрат-уялаб экиш усулини янада кенгайтириш ва гўза қатор оралирини икитомолама қаратиб ишлашдан иборат эканлигини уқтириб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари 1956 йилда пахта етиштиришни аниқлашга қўйиштириш юзасидан ўз имкониятларига социалистик мажбуриятлар оғлиб, бу мажбуриятларни бажаришни таъминлашнинг асосий шарт— квадрат-уялаб экиш усулини янада кенгайтириш ва гўза қатор оралирини икитомолама қаратиб ишлашдан иборат эканлигини уқтириб ўтди.

жойлаштириладиган, тракторлар билан икитомолама ишлашдан пахта майдонини қуйидагича белгилаш (1000 гектар ҳисобига):

Областлар	45×45 см	50×50 см	60×45 см	60×60 см	Гўза тупларни квадрат-уялаб жойлаштирилган ҳамма майдон
Тошкент	10,0	35,0	55,0	5,0	105,0
Фарғона	10,0	29,0	40,0	7,0	86,0
Наманган	8,0	69,0	31,0	—	108,0
Андижон	11,0	73,0	23,0	10,0	117,0
Самарқанд	29,0	65,0	22,0	—	116,0
Бухоро	12,0	31,0	50,0	—	93,0
Қашқадарь	—	19,0	—	36,0	55,0
Сурхондарь	6,0	11,0	20,0	—	37,0
Хоразм	—	21,0	20,0	20,0	61,0
Қорақалпоғистон АССР	3,0	27,0	19,0	10,0	59,0
Ўзбекистон ССР да ҳаммаси	89,0	380,0	280,0	88,0	837,0

а) ҳар бир далачилик бригадаси ва умуман колхоз бўйича 1956 йилда гўза тупларини квадрат-уялаб ва тўғри бурчак қилиб жойлаштириш схемалари колхоз раҳбарлари, агрономлари ва далачилик бригадаларининг бошқалари билан биргаликда ўн кундан кечмай узиб-кесиб белгилаш. Бу иш колхоз активларининг таъкидларини назарда олиб пухта ўтказилиши ва мажбуриятчиликка асло йўл қўйилмасин.

Трактор ва далачилик бригадаларининг ишнинг тўғри ташкил қилиш ва уларнинг ишнинг бир-бирига боғлаб олиб бориш учун зарур шароитни яратиб бериш мақсадида, гўза тупларининг тўза сажаланishi ва мўл ҳосил етиштирилиши учун механизаторларнинг, жаботларнинг оширилиши, бу ишга ағасизлик тугатилиши, колхоз раҳбарларига ҳар бир далачилик бригадасида гўза тупларини жойлаштиришда оғда-да битта схемани шундай майдонда қўндалангига қилиниши, узунасига-қўндалангига қилиниши, ишларнинг умумий ҳаёти аниқ таъминлаш бригадасига 1—2 «универсал» тракторини бериб, тўғри ишнинг имкониятини бериш. Тўғри мажбурият шартини имкон берган тақдирда, битта трактор бригадаси хизмат қилган ҳамма далачилик бригадаларда гўза тупларини бир схема бўйича жойлаштириш усули қўндалангига.

Ишчи кулар билан таъминланган колхозларда, қандайдир ҳаққа, ҳамма пахта майдонларида гўза тупларини квадрат-уялаб жойлаштириш тавсия қилинган;

б) чигит режа-сими билан экиладиган ҳамма участкалар, шунингдек қаторлаб экилаб, машина билан янаваланиб букировка қилинадиган бошқа участкаларни ажратиш иши 1956 йил 20 январьгача тугатилган ва бу участкалар белгилаб бўлиб ташкил қилиб қўйилсин.

Чигитни режа сими билан экиш учун илгирчи навбатда кўпроқ тўғри шаклда, текик ва сатҳи яқин бўлган ахлат участкалар ажратилсин;

в) квадрат-уялаб чигит экиш учун ажратилган далаларни ахлатлаш, текислаш ва тўт даракларини қўчириб ўтказиш ишлари дарҳол ташкил қилиниши, бунинг учун МТСлардаги мавжуд ер қазини механизмларидан, автокранлардан, Александров маркази пересадкилардан ва бошқа техникадан гўза фойдаланилиши; тўт даракларини қўчириб ўтказиш 1956 йил 15 февральдан кечмай تامомланиши. Тўт даракларини қўчириб ўтказиш ишларига раҳбарлик қилиш учун область ва район илгирчилик бўлиmlарининг мутахассислари жалб этилисин;

г) шугор қилинган ерларга экишда квадратлар аниқ чиқарилиши назарга олиб, чигитни режа сими билан экиш учун агрегатларни уюштирилади, ер қазини яқин кунларда биринчи навбатда тамомлаш таъминлаш. Бундай участкаларда тўғри чигит экиш оқидан ишлаш ва текислаш аниқроқ пухта ўтказилиши, ер бурчаклари ва четлари ҳайдалсин, токи чигитни квадрат-уялаб экишдан сезиларлини ишлаши учун энг қудай шароит вужудга келсин. Далаларни яқин текислаш ҳосилни оширишни катта резерв эканлигини кўзда тутиб бу ишнинг қиш фаслида бажариб олиш учун барчи имкониятлардан тўла фойдаланилисин;

д) контроль чигитни тўғри бурчак қилиб олган тақдирдагина квадратларнинг тўғри чиқарилиши таъминлаш мумкинлигини ва тўғри бурчакдан сағлига ҳам четга чигити қўндаланг қаторларда уяларнинг аниқ четга чиқиб қолганига сабаб бўлиши назарга олиб, чигитни режа сими билан экиш учун ажратилган ҳамма участкаларда экин агрегати биринчи марта ўтдан чигит ва контроль чигит теодолит ёрдами билан қиш ва эрта баҳор даврларида белгилаб қўйилсин, участка чегараларига ана шу чигитларни кўрсатиб турганидан белгилар (металл трубалар, гипслан ёки бетондан қилинган устулар) ўрнатилсин.

МТС директорлари бу ишни бажариш юзасидан колхозлар билан шартнома тузишлари бу ишни дала ишларини бўлиб-бўлиб тракторчиларни жалб этиш орқали МТС ер тўзулиларининг кучи билан бажаришлари лозим.

КВАДРАТ-УЯЛАБ ЭКИШ УЧУН КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ ЮЗАСИДАН

4. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги квадрат-уялаб чигит экиш учун қўндалангига экишга таъинланган кадрларнинг тўғри ташкил ва уларга бу ишни пухта ўргатиш қишлоқ хўжалик оралирининг ва МТС ларнинг энг муҳим вазифаси, деб ҳисобланади.

5. Квадрат-уялаб экишдан агрегатларни қуйидаги шахсий состави таъинлансин:

универсал тракторчи,	агрегат бошқалари	1
сеялкачи		1
режа сими контролери		1
режа сими кўчирувчи		1—2
тўғри ишнинг дебедасини соловчи		1

6. МТС директорлари квадрат-уялаб чигит экишдан ҳар бир сеялка учун зарур резерв билан шахсий составини колхоз раҳбарлари билан биргаликда 1956 йил 20 январьгача ташкил қилишга ҳаққа уларни район ташкилотлари билан биргаликда таъинлашлари лозим. Экин агрегатининг шахсий состави биринчи навбатда механизаторлар ва квадрат-уялаб чигит экишда ишлаган колхозчилар орасидан, чўнончи амалий ишда катта тажрибага эга бўлган ва чигит экиш ишнинг сифатли ўтказишда юксак кўрсаткичларга эришган энг яқин универсалчи тракторчилар; бундан аввалги йилларда трактор билан чигит экиш усулини яқин ўргатиб олган колхозчи сеялкачилар; энг оғирли ва қанма 7 синф ҳаммида маълумотга эга бўлган колхозчи режа сими контроллери орасидан танлаб олиниши. Режа симида ишлашга хотин-қизлар кенг жалб қилинсин.

7. МТС лар хузуридаги курсларда квадрат-уялаб экиш агрегатлари учун 60.622 ҳодим тайёрлансин ва МТС раҳбарлари ҳамда мутахассислари, трактор бригадаларининг бошқалари ва уларнинг ёрдамчилари, колхоз раҳбарлари, агрономлари, правление аъзолари ва далачилик бригадаларининг бошқалари учун квадрат-уялаб чигит экиш усулини ўргатиш юзасидан семинарлар ўтказилсин.

8. Квадрат-уялаб чигит экиш учун кадрлар тайёрлаган семинарлар ва курсларнинг ўтказиш юзасидан қуйидаги тартиб ҳамда муддатлар белгилаш:

а) участка механизаторлари ва қишлоқ хўжалик машиналарини механизаторлари област марказларида 13 январьдан 18 январьгача бекхулик семинарлари бўлади. Бу семинарларга 1956 йил январь ойида Тошкент шаҳрида сўғрилган дехқончиликни таъминлаш ва электрлаштириш ўрта Осиё институти хузуридаги семинарда қатнашган област қишлоқ хўжалик бошқармаларининг бош агрономлари ва инженерлари ҳамда Қишлоқ хўжалик министрлигининг мутахассислари ўтказиладилар;

б) МТС директорлари, бош агрономлари ва бош инженерлари 19 январьдан бошлаб област марказларидаги семинарларда бўлади. Бу семинарларга област қишлоқ хўжалик бошқармаларининг бошқалари, бош инженерлари ва бош агрономлари ҳамда министрлигининг мутахассислари раҳбарлик қиладилар;

в) колхоз раҳбарлари, агрономлари ва правление аъзоларининг семинарларини шахсан МТС директорлари, бош агрономлари ва бош инженерлари 1 февральгача ўтказиладилар;

г) трактор бригадалари бошқаларининг ва ёрдамчиларининг ҳафталик семинарлари учун зарур бўлган «универсал» тракторини бериш ва уларни тўғри ишнинг имкониятини бериш. Тўғри мажбурият шартини имкон берган тақдирда, битта трактор бригадаси хизмат қилган ҳамма далачилик бригадаларда гўза тупларини бир схема бўйича жойлаштириш усули қўндалангига.

д) далачилик бригадалари бошқаларининг семинарларини колхоз агрономлари 15 февральгача ўтказиладилар;

е) универсалчи тракторчиларини, сеялкачиларини, контроллерларини, лебедкачиларини, режа сими кўчирувчиларини квадрат-уялаб экиш усулига ўргатиш МТС лар хузуридаги илгирчилик курсларида участка механизаторлари ўтказиладилар. Ҳар бир

ТЕХНИКАНИ КВАДРАТ-УЯЛАБ ЧИГИТ ЭКИШГА ВА УЗУНАСИГА ҚўНДАЛАНГИГА ИШЛАШГА ТАЙЁРЛАШ ВА ҚАЙТА УСКУНАЛАШ БУЙИЧА

12. Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва област қишлоқ хўжалик бошқармалари чигит экиш ва гўза қатор оралирини ишлаш учун, шунингдек маълумоти ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини экиш ва парвариш қилиш учун зарур бўлган «универсал» тракторларини, чигит сеялкаларини, культиваторларини ҳамда чангаличи-пургагичларини тахит қилиб қўйиш тўғрисида, шунингдек чигитни қатор оралирини 50 сантиметр қилиб экиш ва гўза қатор оралирини ишлаш тўғрисида Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг 1956 йил 4 январьдаги 2-нчи сонли буйруғи билан таъкидланган планга мувофиқ ҳар бир

а) контроль чигитни тўғри бурчак қилиб олган тақдирдагина квадратларнинг тўғри чиқарилиши таъминлаш мумкинлигини ва тўғри бурчакдан сағлига ҳам четга чигити қўндаланг қаторларда уяларнинг аниқ четга чиқиб қолганига сабаб бўлиши назарга олиб, чигитни режа сими билан экиш учун ажратилган ҳамма участкаларда экин агрегати биринчи марта ўтдан чигит ва контроль чигит теодолит ёрдами билан қиш ва эрта баҳор даврларида белгилаб қўйилсин, участка чегараларига ана шу чигитларни кўрсатиб турганидан белгилар (металл трубалар, гипслан ёки бетондан қилинган устулар) ўрнатилсин.

МТС директорлари бу ишни бажариш юзасидан колхозлар билан шартнома тузишлари бу ишни дала ишларини бўлиб-бўлиб тракторчиларни жалб этиш орқали МТС ер тўзулиларининг кучи билан бажаришлари лозим.

КВАДРАТ-УЯЛАБ ЭКИШ УЧУН КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ ЮЗАСИДАН

4. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги квадрат-уялаб чигит экиш учун қўндалангига экишга таъинланган кадрларнинг тўғри ташкил ва уларга бу ишни пухта ўргатиш қишлоқ хўжалик оралирининг ва МТС ларнинг энг муҳим вазифаси, деб ҳисобланади.

5. Квадрат-уялаб экишдан агрегатларни қуйидаги шахсий состави таъинлансин:

универсал тракторчи,	агрегат бошқалари	1
сеялкачи		1
режа сими контролери		1
режа сими кўчирувчи		1—2
тўғри ишнинг дебедасини соловчи		1

6. МТС директорлари квадрат-уялаб чигит экишдан ҳар бир сеялка учун зарур резерв билан шахсий составини колхоз раҳбарлари билан биргаликда 1956 йил 20 январьгача ташкил қилишга ҳаққа уларни район ташкилотлари билан биргаликда таъинлашлари лозим. Экин агрегатининг шахсий состави биринчи навбатда механизаторлар ва квадрат-уялаб чигит экишда ишлаган колхозчилар орасидан, чўнончи амалий ишда катта тажрибага эга бўлган ва чигит экиш ишнинг сифатли ўтказишда юксак кўрсаткичларга эришган энг яқин универсалчи тракторчилар; бундан аввалги йилларда трактор билан чигит экиш усулини яқин ўргатиб олган колхозчи сеялкачилар; энг оғирли ва қанма 7 синф ҳаммида маълумотга эга бўлган колхозчи режа сими контроллери орасидан танлаб олиниши. Режа симида ишлашга хотин-қизлар кенг жалб қилинсин.

7. МТС лар хузуридаги курсларда квадрат-уялаб экиш агрегатлари учун 60.622 ҳодим тайёрлансин ва МТС раҳбарлари ҳамда мутахассислари, трактор бригадаларининг бошқалари ва уларнинг ёрдамчилари, колхоз раҳбарлари, агрономлари, правление аъзолари ва далачилик бригадаларининг бошқалари учун квадрат-уялаб чигит экиш усулини ўргатиш юзасидан семинарлар ўтказилсин.

8. Квадрат-уялаб чигит экиш учун кадрлар тайёрлаган семинарлар ва курсларнинг ўтказиш юзасидан қуйидаги тартиб ҳамда муддатлар белгилаш:

а) участка механизаторлари ва қишлоқ хўжалик машиналарини механизаторлари област марказларида 13 январьдан 18 январьгача бекхулик семинарлари бўлади. Бу семинарларга 1956 йил январь ойида Тошкент шаҳрида сўғрилган дехқончиликни таъминлаш ва электрлаштириш ўрта Осиё институти хузуридаги семинарда қатнашган област қишлоқ хўжалик бошқармаларининг бош агрономлари ва инженерлари ҳамда Қишлоқ хўжалик министрлигининг мутахассислари ўтказиладилар;

б) МТС директорлари, бош агрономлари ва бош инженерлари 19 январьдан бошлаб област марказларидаги семинарларда бўлади. Бу семинарларга област қишлоқ хўжалик бошқармаларининг бошқалари, бош инженерлари ва бош агрономлари ҳамда министрлигининг мутахассислари раҳбарлик қиладилар;

в) колхоз раҳбарлари, агрономлари ва правление аъзоларининг семинарларини шахсан МТС директорлари, бош агрономлари ва бош инженерлари 1 февральгача ўтказиладилар;

г) трактор бригадалари бошқаларининг ва ёрдамчиларининг ҳафталик семинарлари учун зарур бўлган «универсал» тракторини бериш ва уларни тўғри ишнинг имкониятини бериш. Тўғри мажбурият шартини имкон берган тақдирда, битта трактор бригадаси хизмат қилган ҳамма далачилик бригадаларда гўза тупларини бир схема бўйича жойлаштириш усули қўндалангига.

д) далачилик бригадалари бошқаларининг семинарларини колхоз агрономлари 15 февральгача ўтказиладилар;

е) универсалчи тракторчиларини, сеялкачиларини, контроллерларини, лебедкачиларини, режа сими кўчирувчиларини квадрат-уялаб экиш усулига ўргатиш МТС лар хузуридаги илгирчилик курсларида участка механизаторлари ўтказиладилар. Ҳар бир

а) контроль чигитни тўғри бурчак қилиб олган тақдирдагина квадратларнинг тўғри чиқарилиши таъминлаш мумкинлигини ва тўғри бурчакдан сағлига ҳам четга чигити қўндаланг қаторларда уяларнинг аниқ четга чиқиб қолганига сабаб бўлиши назарга олиб, чигитни режа сими билан экиш учун ажратилган ҳамма участкаларда экин агрегати биринчи марта ўтдан чигит ва контроль чигит теодолит ёрдами билан қиш ва эрта баҳор даврларида белгилаб қўйилсин, участка чегараларига ана шу чигитларни кўрсатиб турганидан белгилар (металл трубалар, гипслан ёки бетондан қилинган устулар) ўрнатилсин.

МТС директорлари бу ишни бажариш юзасидан колхозлар билан шартнома тузишлари бу ишни дала ишларини бўлиб-бўлиб тракторчиларни жалб этиш орқали МТС ер тўзулиларининг кучи билан бажаришлари лозим.

КВАДРАТ-УЯЛАБ ЭКИШ УЧУН КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ ЮЗАСИДАН

4. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги квадрат-уялаб чигит экиш учун қўндалангига экишга таъинланган кадрларнинг тўғри ташкил ва уларга бу ишни пухта ўргатиш қишлоқ хўжалик оралирининг ва МТС ларнинг энг муҳим вазифаси, деб ҳисобланади.

5. Квадрат-уялаб экишдан агрегатларни қуйидаги шахсий состави таъинлансин:

универсал тракторчи,	агрегат бошқалари	1
сеялкачи		1
режа сими контролери		1
режа сими кўчирувчи		1—2
тўғри ишнинг дебедасини соловчи		1

6. МТС директорлари квадрат-уялаб чигит экишдан ҳар бир сеялка учун зарур резерв билан шахсий составини колхоз раҳбарлари билан биргаликда 1956 йил 20 январьгача ташкил қилишга ҳақ

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИНИНГ КҮРИГИ

Сурада: 1 В. Шелемев К. Листовнинг «Севастополь вальси»ни ижро этмоқда. «Среданефть» трести халқ чолғу асослари орнатиш унга кўр бўлмоқда. 2. Маргилон ипак комбинати ашуда ва рақс ансамбли «Гузал қизга» деган ўзбек халқ рақсини ижро этаятир.

А. Палехов фотоси.

Ўзбекистон илми ва ҳаётчилари бадий ҳаваскорлигининг кўриги Тошкентдаги театрлар, клублар ва Маданият саройларида деярли икки ҳафта давом этди. Бу кўрик олдидан район, шаҳар, област, шунингдек маҳаллий кўриқлар бўлиб ўтди. Бу кўриқлар саноат корхоналари ва ўқув юрларида, МТС ва совхозларда бўлди. Бадий ҳаваскорларнинг кўриқлари бадий ҳаваскорликнинг янада ривожланишига, қобилиятини, сан'атини севадидан кишиларнинг ижодий қолдиқларига жалб этилишига ёрдам берди. 35 мингдан ортиқ ҳаваскор артистнинг билаштиришдан 1650 та хор, музика, рақс ва бошқа коллективлар ўз ютуқларини намойиш қилдилар. Кўрик вақтида 300 га яқин янги тўғари, шу жумладан Ўзбекистон совхозлари ва машина-трактор станцияларида 80 та янги тўғарак тузилди. Янги ижодий коллективларда бир неча миң киши шугулана бошлади. Бадий ҳаваскорликнинг юзга яқин савияси ўси, унинг репертуари бойиди. Масалан, Тошкент тўғарида қўриқчилар ва Чирчиқ химиячиларнинг Маданият саройлари саҳналарида опера спектакллари кўйилди. Медицина ходимлари клубининг коллективи маҳаллий

композитор С. Бобоевнинг «Зарема» номи янги операсини кўйиб, катта муваффақият қозонди. Бадий коллективнинг репертуарида ҳозир «Шоқова дама», «Евгений Онегин», «Тихий Дон», «Ем гвардия» опералари, «Май кечаси» номи музикали комедия, жами 15 та йирик асар бор. Кўрик вақтида кўрсатилган кўп пардали пьесалар меҳнатчиларни янги қизиқтирди. Ленин номи Урта Осиё Давлат университетининг студентлари Афиногенонинг «Машенька» спектаклини кўрсатдилар. Тошкент тўғарида қўриқчилар ҳамма номи театрининг саҳнасида Раҳмоновнинг «Юрак сирлари» спектаклини кўйдилар. Металлургия ва кўмирчилар, машинасозлар ва энергетиклар, нефтьчилар ва алоқачилар, тикучилар ва пойфазачилар шу кунларда янги концерт программаларини кўрсатдилар. Кўриқнинг охири даврасида беш миңдан ортиқ киши қатнашди. 10 январьда Навоий номи давлат опера ва балет театрида бадий ҳаваскорлик кўриқининг сўнгги концерти бўлди. Концерта энг яхши ашулчилар, рақсдорлар, музикачилар, бадий ўқиб усталари

қатнашди. Концерт программасида рус ва четел классикаларининг, ҳозирги замон совет авторларининг, шу жумладан маҳаллий авторларнинг асарлари, СССР халқларининг ашуллари ва рақслари киритилган эди. Концерт терма хорнинг чиқиши билан бошланди. 500 га яқин ашулчилар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига бағишланган «Голдлар марши» деган ашулани, Ватан тўғрисидаги ашулани ижро этди. Тамошабинлар бошлангич ва ўрта мактаб ходимлари касба союзи Бухоро область комитетининг хор коллективини самимий кутиб олдилар. Бу хор ўзбек совет композитори Соидовнинг «Гузал Москва» деган кўнигини ижро этди. Тошкент темир йўлчилари Маданият саройининг ҳаваскор артистлари томонидан кўрсатилган «Пахта байрами» номи рақс сўясига гулдўрс қараклар билан кутиб олди. Ўрта Осиё политехника институтининг хор коллективини композитор Юзковнинг «Ўзбекистон» кўнигини ижро этди, зўр муваффақият қозонди. Тошкентдаги Октябрь революция номи клубининг хореография коллективини ҳам халқ рақсини ижро этди, ҳозир бўлганларнинг самимий

олдишига сазовор бўлдилар. Маргилон ипак комбинати бадий ҳаваскорлик қатнашчилари «Гузал қизга» деган ўзбек халқ рақсини ижро этди, катта муваффақият қозонди. Шунингдек Шоббо матлаб соҳибининг ишчеси К. Отажонов энцикл ҳаракатлари билан ўзини сан'атини пухта эгаллаганини «Шағала» ҳазил рақсини ижро этиш билан бр киши намойиш қилди. Темир йўлчилар Маданият саройи рақс коллективини «Тўшкани дам олин пайтида» ўйинини, Ўргач педагогика институтини студенти Х. Худобро ваҳиди рақс «Лагун» рақсини Самарқанд шаҳридаги В. И. Ленин номидаги Республика касалонасининг ашула ва рақс ансамбли рус хороводини, Бухоро ўқитучилар уйи ашула ва рақс коллективини бухороча рақсини, А. Навоий номи Ўзбекистон давлат университетини студентлари билан В. Гафурова ва Г. Султоновлар тоқиб халқ рақсини жула муҳрилик билан ижро этди, тамошабинларнинг гулдўрс оққиларига сазовор бўлдилар. Бадий ҳаваскорлик республика кўриқининг якуловчи концерти республика меҳнатчиларининг шаклан миллати, маъмуан социалистик маданиятини ривожлантиришда ажойиб муваффақиятларга эришганлигини яққол кўрсатди.

СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. Лацис жанобларига МОСКВА
Австрия парламентининг ҳар икки палатаси парламентнинг 1945 йилдан буён ўтган фаолиятининг ўн йиллиги муносабати билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети юборган табрик учун самимий ташаккур изҳор қилади.
Шу билан бирга, биз келгусини кўзда тутиб айтилган истаklarга қўниламиз ва халқларимизнинг маффақатлари йўлида ҳамда бутун дунёда тинчликни сақлаш маффақатлари йўлида Австрия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларнинг янада муваффақиятли ривожланишини ҳам умид қилганлигимизни билдираемиз.
Миллий Нонгаш Президенти доктор ХУРДЕС
Федерал Кенгаш Раиси ФРИШ.
Вена, 1956 йил, 4 январь.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси ўртоқ А. П. Волков номига олтинган худди шу мазмундаги телеграмма газеталарининг 1955 йил 24 декабрдаги сониде э'лон қилинган эди.

Албания Халқ Республикаси э'лон қилинган кунининг 10 йиллиги

ТИРАНА, 11 январь. (ТАСС). Кеча Тирада Албания Халқ Республикаси э'лон қилинган кунининг 10 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлди.
Саноат ва қишлоқ хўжалиги ишкорлари, фаи, адабиёт ва сан'ат арбоблари, жамоат ташкилотларининг вакиллари Халқ театри саҳнага тўпландилар. Албания меҳнат партиясининг ва республика ҳукуматининг раҳбарлари президиумта чиққанларга мажлис қатнашчилари уларни самимий кутиб олдилар.
Зада СССРнинг Албанияга муваффақият билан вакили М. Я. Хошев, Тирадаги элчионалар ва миссияларнинг бошлиқлари ҳамда ходимлари хозир бўлдилар.
Министрлар совети раисининг ўринбосари Мануш Муфту Албания Халқ Республикаси э'лон қилинган кунининг 10 йиллиги тўғрисида доклады қилди.
Мажлис қатнашчилари ўраи билан Халқ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ва СССР Олий Совети Президиумига табрик телеграммаси текетини қабул қилдилар.

Хавфсизлик Кенгашининг мажлисини чақиришга доир НЬЮ-ЙОРК, 10 январь. (ТАСС). Хавфсизлик Кенгашининг раиси Белауна Хавфсизлик Кенгашининг мажлисини 12 январьга тайинлади. Бу мажлисда Пероининг агрессив ҳаракатлари тўғрисида Сурининг шикоятини қараб чиқиш даво этилади. Буерада ма'лум бўлганча, СССР вакили А. Соболев Хавфсизлик Кенгашининг раисига мактуб юборган. А. Соболев бу мактубда 22 декабрда Сурия томонидан киритилган резолюция проектининг тегишли тугатилишини билдиради ва бу проектини ўзгартирилган шаклда овозга қўйишни сўрайди.

«МЕХМОНДУСТ БИРМА ТУПРОҒИДА»

Янги рангли ҳужжатли фильм
«Хужжатли фильм марказий студияси «Меҳмондуст Бирма тупроғида» номи янги рангли ҳужжатли фильм тайёрлади. Бу фильм СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булгагин ва СССР Олий Совети Президиумининг а'зоси Н. С. Хрушчевнинг Бирма Иттифоқига қилган дўстлик ziyaretини, уларнинг отоқли давлат арбобларини кўнучуларини, Бирма халқининг йувончили ва меҳмондўстлигини тасвирлайди.
11 январьда бу фильм пойтахт экранларида кўрсатила бошлайди. (ТАСС).

ИОРДАНИЯ БОШ МИНИСТРИНИНГ БАЕНОТИ

ЛОНДОН, 10 январь. (ТАСС). Лондон радиосининг хабар беришича, Иорданиянинг янги бош министри Эррифай шу лавозимни бақаришга кириниши муносабати билан қисқача баёноат э'лон қилган. Эррифай бундай деган: «Менинг ҳукуматим қандай бўлмасин бирон янги иттифоқларга кирини севадидан кўзда тутмайди. Барча араб давлатлари билан дўстона муносабатларини бундан кейин ҳам мустақамлашга ҳаракат қилади. Фаластин масаласи илгаригидек асосий проблема бўлиб қолади. Ҳукумат арабларнинг ҳуқуқларини та'минлашни ўзининг вазифаси деб ҳисоблайди.

ИОРДАНИЯДАГИ АХВОЛ

БАЙРУТ, 10 январь. (ТАСС). Дамашқ радиосининг Иерусалимдан олиб хабар беришича, эски шаҳардаги бир неча кўчаларда намоёнчилар қомандани сойти жорий қилинишига қарамай, баррикадалар кўрсатилар.
Радионинг хабар беришича, Иерусалимда жиддий вазият ҳуқи сурмоқда ва ба'зан отишма айтиламоқда. Иерусалимнинг Иорданиядаги бошқа шаҳарлар билан алоқаси узилган, ҳукумат йўл билан бўлган алоқа бундан мустақамланган.

Кубичекнинг Фарбий Германияга келишига доир

БЕРЛИН, 10 январь. (ТАСС). АДН агентлиги Бондан билдиради: Бразилиянинг яқинда сайланган ва чет элларда савҳат қилувчи ўрган президенти доктор Кубичек бир ҳафтадан кейин Боннага келади. Кубичек Боннада Альфред Крупп билан «Маннаман» концернининг бош директори Пангел билан ва Фарбий Германия ҳарбий савоатининг бошқа вакиллари билан музокаралар олиб бормоқчи.
Германия монополиячилари ўтган йилнинг дастлабки 9 ойи ичиде Бразилияга 5.84 миллион доллар микдорда капитал чиқардилар ва бу соҳада Англиядан ўнаб кетдилар, улар Бразилияда АҚШдан кейин иккинчи ўринда турадилар.

Англиядаги «Тетюхе Майнинг Корпорейшн» ва «Лена Гольдфильде» жамиятларига берилган мажбуриятномалар юзасидан СССРнинг тўловлари тўғрисидаги масалага доир

ТАСС мухбирига ма'лум бўлишича, Англия адвокатларининг «Уолтерс энд Харт» контораси «Тетюхе Майнинг Корпорейшн» ва «Лена Гольдфильде» жамиятларининг СССРдаги концессиялари 1932 ва 1934 йилларда тугатилганини муносабати билан Совет Иттифоқининг ана шу жамиятларга берган мажбуриятномаларини қондан масаласи юзасидан СССРнинг Лондондаги элчихонасига мурожаат қилган.
СССРнинг Лондондаги элчихонаси совет мажбуриятномаларини қоплашни тевлатириш мақсадида Совет ҳукумати томонидан қилган тадбирлар тўғрисида ана шу элчихона конторасини хабардор қилди.
Шу муносабат билан ТАСС мухбири компетент совет органларига э'но беришни сўраб мурожаат қилди. Ана шу органлар қуйидагиларни билдирилди.
1932 ва 1934 йилларда Англиядаги «Тетюхе Майнинг Корпорейшн» ва «Лена Гольдфильде» жамиятларининг СССРдаги концессиялари тугатилганини муносабати билан Совет ҳукумати мазкур жамиятларга мажбуриятномалар берган эди. Бу мажбуриятномалар бўйича тўловлар турли муддатларда ўтказилиши керак эди.
Ана шу мажбуриятномалар бўйича тўловлар мажбуриятномаларда кўрсатилган муддатларда Лондондаги Москва Халқ банк орқали мунтазам тўловлар ўтказилди.
Буюк Британия ҳукумати Англия банди бўлган ва СССР Давлат Банкни томонидан Литва, Латвия ва Эстония банкларидан сотиб олинган олтинга 1940 йил э' фаслида раиришоний суратда секвестр солинганлиги сабабли Совет ҳукумати Англиядаги «Тетюхе Майнинг Корпорейшн» ва «Лена Гольдфильде» жамиятларига берилган мажбуриятномалар бўйича тўловларини тўхтатишга мажбур бўлган эди. Бу масала юзасидан СССР билан Англия ўртасида дипломатик йўл билан бир-бирларига хат ёзиб турдилар. Ана шу хат ёзишув вақтида Совет ҳукумати маффақатдор томонларнинг маффақатларини ўзаро қондиришни кўлаб, бу масалани ҳал этишга тайёр эканлигини кўп марта ма'лум қилди. Масалан, СССРнинг Лондондаги Элчихонасининг 1945 йилнинг 15 мартдаги Буюк Британия Ташиқ ишлар министрлигига хабар қилиб, Британия ҳукумати СССР Давлат Банкни олтинга солинган секвестр бекор қилиш тўғрисида Совет ҳукуматини навабатида тўловларини тиклашга ва «Тетюхе Майнинг Корпорейшн» ҳамда «Лена Гольдфильде» жамиятларига берилган мажбуриятномалар бўйича қарзларини узинга тайёр эканлигини билдириди.
Совет ҳукумати Англиядаги «Тетюхе Майнинг Корпорейшн» ва «Лена Гольдфильде» жамиятларига берилган мажбуриятномаларини қоплаш масаласини ҳал этган мақсадида келиши вақтларда янги тадбирларни кўриди. СССРнинг Лондондаги Элчихонаси 1955 йил 8 сентябрда Буюк Британия Ташиқ ишлар министрлигига эдилас хати топширди. Ана шу эдилас хатда Совет ҳукумати «Тетюхе Майнинг Корпорейшн» ва «Лена Гольдфильде» жамиятларига берилган ва тўловлар қозган мажбуриятномаларини СССР Давлат Банкнинг Англия банкка секвестр солинган олтинининг бир қисми ҳисобига қоплашга рози эканлиги билдирилди. Шундай қилиб, Совет ҳукумати шу мажбуриятномаларини ана шу олтининг ҳаммасига солинган секвестр бекор қилиш масаласи ҳал этилганга қадар қоплашга рози бўлади.
Олинган ма'лумотларга қараганда, СССРнинг Лондондаги Элчихонасининг эдилас хатига Англия ҳукуматидан халл жавоб олинган эмас.

ХИТОЙДА СОЦИАЛИСТИК ЎЗГАРИШЛАР

ПЕКИН, 10 январь. (ТАСС). Пекин шу кунларда байрамгадигдек гоҳум: пойтахтда 800 дан ортиқ хусусий магазин ва бир неча юзта хусусий саноат корхоналари ва ишхоналари сўнгги икки кунда алавлан давлат-хусусий магазин ва корхоналарга айлантирилди. Пойтахтнинг савдо кўчалари чиройлик алавланган билан безатилган. Буларга бир неча негосифлар билан: «Давлат-хусусий корхоналарга айлантирилишни таъриқлаймиз» деб ёзилган. Пекинда эрталабдан келчага хусусий корхоналар ишчилар хизматчиларининг ҳамда корхона эгалларининг тантанали юришлари бўлмоқда. Улар Хитойдаги социалистик ўзгаришларни таъриқламоқдалар. Ҳукуматнинг хусусий саноат ва савдо соҳасининг ўзгаришларини амалга ошириш юзасидан қўлланган тадбирларнинг қўвватлаш юзасидан ўтган кун ва кеча шаҳарнинг турли районларида кўп киши қатнашган митинглар бўлиб ўтди. Ўз-ўзидан бошланган намоёнчи.

лар, Пекин кўчаларида катта миллий тантаналар қилинганлиги ҳисоб қилинганга жаминда, корхона эгалларининг ўз корхоналарида социалистик ўзгаришларни ўтказишга тайёр турганлиқлари — буларнинг ҳаммаси узғу китой халқининг социализм кўриш йўлидан боришга қат'ий қарор берганлигини яққол кўрсатади.
ПЕКИН, 10 январь. (ТАСС). «Жаньминь-дзиба» газетасининг хабар беришича, Хитойнинг энг йирик шаҳарларидан бири бўлган Тяньцзинда ҳамма хусусий магазинлар давлат-хусусий корхоналарга айлантирилган, шу билан бир ў, ден махсулотларни сотадиган хусусий корхоналар давлат магазинларига айлантирилган.
Ҳамма хусусий савдо корхоналари давлат-хусусий корхоналарга айлантирилиши муносабати билан Тяньцзинда штар меҳнатчиларининг жула кўп митинглари, йиғилишлари ва намоёншаари бўлиб ўтган.

ФРАНЦУЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ХАЛҚ ФРОНТИНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИШНИ ТАЛАБ ҚИЛМОҚДАЛАР

ПАРИЖ, 10 январь. (ТАСС). «Юмани-те» газетаси халқ фронти ҳукуматини вужудга келтириш йўлидаги ҳаракат ўсиб бораётганлигини исбот қилганидан янги фактлар тўғрисида хабар беради. Фронт ишчилар пассивлиги (Арденни департаменти) Умумхалқ конференцияси ва «Форе унвер» касаб сова ташкилотлари бўшма баёноат э'лон қилганлар. Бу баёноатда айтилишича, янги Миллат мажлисида коммунист, социалист ва радикал депутатларга меҳнаткашлар оммасининг маффақатларига жавоб берадиган ҳукуматини тугатиладар.
Ана шу ҳар иккала касаб сова ташкилотини Арденни департаментидан сайланган депутатлардан парламента шундай ҳукумат тўзишни ёқлаб овоз бер-

ишни талаб қилди. Буш-Дю-Рон департаментидеги ўқитучиларнинг айтовон касаб совази ва маориф ходимлари миллий федерацияси ташкилотини, Ля-Ремель портининг ишчилари, Париж марказий театрига ишловчи меҳнаткашлар, Тулон ҳарбий-денгиз арсеналидаги бир неча корхоналарнинг касаб сова ташкилотлари ва бошқалар худди шундай резолюциялар қабул қилганлар.
Шербур арсеналида ишчилар халқ фронти ҳукуматини тўзишни қатъий талаб этган петицияга қўл қўйганлар. Улар бу ҳужжат Франция Коммунистик партияси Марказий комитетига, социалистик партиянинг бош секретари Ж. Моллега ва радикаллар партиясининг раҳбарларини Эрриота ҳамда Мендес-Франсга юборганлар.

Президент Тито Югославияга қайтиб келди

БЕЛГРАД, 10 январь. (ТАСС). ТАНЮГ агентлиги билдиради: ЮФР президенти Йосип Броз-Тито Эфиопия ва Миср сафаридан кейин, бугун эрта блан «Галеб» кемасида Пуза портга келди. Пузада митинг бўлди. Бу митингда шаҳар граждани

ларидан ва атрофдаги аҳоли ятайдиган пунктларнинг граждандаридан 60 миң киши қатнашди. Тито митингда иттиқ сўзлади.
Редактор З. ЕСЕНБОВЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/1 да Шамсидоғлар, 13/1 да Гамлет.
НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/1 да Таттар ашула кечаси. Татаристон АССР халқ артисти Мунира Бўлатова ва бошқалар қатнашади. 13/1 Эсмеральда.
МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/1 да Тоҳир ва Зухра. Ўзбекистон ССР халқ артисти Маҳмуджон Гафуров, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Фароғат Раҳмолова қатнашадилар. 13/1 да Офтобона.
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Литва пирк коллективни гастрольларининг давоми. Атракцион — Ирттиқ хайлоқ ва майхунлар. Тамона кеч соат 8 да бошланади.
«РОДИНА», «НАВОИЙ» номи; «ИСКРА», «ЕШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» кинотеатрларида — кундуз ва кечқурун янги бадий фильм Пирдағи соя.
«РОДИНА» — кундуз соат 12 ва 4 да Партия болалари.

РЕСПУБЛИКА газет ва журналларига ВА ОБЛАСТ ГАЗЕТАЛАРИГА 1956 йил февраль ойидан йил охиригача

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА
Обуна шахар ва районлардаги «Союзпечать» ва почта бўлимларида, муассаса ва ўқув юрлари, фабрика-завод ва корхоналардаги жамоат обуна вакиллари томонидан, шунингдек «Союзпечать»нинг Тошкент шаҳар бўлимида қабул қилинади.
«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон сур» бирлашган наприётини.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 16 январьда театрининг 35 йиллигига бағишланган ТАНТАНАЛИ КЕЧА Кеч соат 8 да бошланади. 14/1 га тартиқланган тақлиф билетлари 16/1 га ярайди.

Тошкент шаҳар, Октябрь район, Маншон Уйғур номидаги 22-ич ўрта мактабининг ўқитучилар коллективини мантаб медресаси
Екатерина Ивановна ЛАЗАРЬНИНГ бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради.

Албания халқ республикасининг 10 йиллигига бағишланган виставка

11 январьда Албания меҳнаткашларининг энг йирик байрами — Албаниянинг халқ республикаси деб э'лон қилинган кунга 10 йил тўлиши муносабати билан Тошкент область кутубхонасининг коллективини ўзини эдилас ана шу шонли кунга бағишлаб китоблар виставкаси ташкил қилди.
Виставка «Албанияда социализм асосларининг қурилиши» «Бахтия ўлка», «Янги Албаниянинг адабиети ва сан'ати», «Албания тинчлик, демократия ва социализм учун курашда» деган темадаги бўлимлардан иборат бўлиб, унга Албания Халқ демократик республикаси деб э'лон қилинган кундан буён ўтган ўн йил ичиде унинг саноати ва қишлоқ хўжалигининг ривожланиш сур'атини, халқ маданиятини ошириш соҳасида қилган янги ишларини ва Албаниянинг илтимойи ва давлат тузилшини тасвирловчи турли китоб, брошюра ва обзор материаллари қўйилган. Улар орасида М. Е. Позолотининг «Албан халқи социализм учун курашда», Илья Йосиповичнинг «Тог бургуллари мактабиде» асарлари, «Европа халқ демократик республикаларининг конституцияси», «Халқ демократияси мамлакатлари давлати ва ҳуқуқининг ба'зи масалалари» китоблари, шунингдек Европада тинчлик ва хавфсизликни та'минлаш юзасидан 8 давлат вакилларининг Москва ва Варшава бўлиб ўтган кенгашларининг материаллари ва бошқа газета-журнал мақолалари бор.
Китобхоналар виставкаси зўр қизиқилган билан тамоша қилмоқдалар.

А. ЧИНТШЕВ.

Институт деворий газеталари

Тошкент молия-иқтисод институтига, унинг факультет, айрим курс ва группаларида 20 дан ортиқ деворий газета чиқарилди. Институт партия, комсомол ва касаб сова ташкилотларининг орган «Иттиқчи», факультетларда чиқарилаётган «Молиячи», «Социалистик учёт учув», «Плановик», «Статистик», «Комсомол» ва бошқа деворий газеталар шулар жумласидандир. Деворий газеталар институт ҳаётида ютуқ ва қамқилларни мунтазам ёритиш билан бир қаторда коллективни тарбиялашда партия ва комсомол ташкилотларига яқиндан ёрдам бормоқда. Ўқитувчи ва студентлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш, уларнинг ижодий ташаббусини оширишда катта роль ўйнамоқда.
Х. ЭРГАШЕВ.

Қишлоқ хўжалиги экономикасида бағишланган илмий асарлар тўплами

СССР Олий та'лим министрлигининг Тошкент молия-иқтисод институтининг коллектив томонидан бешинчи бейиҳадликда республикамизнинг қишлоқ хўжалиги экономикасини ривожлантириш масалаларида доир 15 га яқин илмий иш бақарилди. Яқинда нашр қилинган институт илмий ишлари тўпламининг бешинчи китобида илмий ишларнинг асосий натижаларини йиғилган 12 мақола босилган. Булар орасида иқтисодий фанлар кандидати А. Ф. Красниковнинг Ўзбекистон қолхозларида бўлимас фонд маблағларидан фойдаланиш масалаларига бағишланган мақоласи бор. Автор бўлимас фондлардан фойдаланишни амалга яхшилашга қаратилган бир неча аниқ тақлифларни тавсия қилган. Р. А. Губановнинг қолхозларнинг оборот маблағларига бўлган эҳтиёжларини аниқлаш методикасида бағишланган мақоласида қолхоз маблағларидан тўғри ва умумий фойдаланиш масалалари баён қилинган.
М. Х. Зайнуллиннинг тўпламга киритилган мақоласида Янгйўл районидеги қолхозлар экономикасининг ривожланиши кўрсатилган. Е. Д. Гаголов мақоласида эса, пахтачиликдаги чиқиндилардан чорвачилик учун комбиорма сифатида фойдаланиш йўллари ва чорвачиликнинг озик базасини ривожлантириш масалалари ёритилган.
Шунингдек, тўпламда иқтисодий фанлар кандидати М. Корневнинг «Пахтакор қолхозларга қисқа муддат билан қарз беришни яхшилаш вазифалари», Д. Д. Эрлихнинг «Социалистик пахтачиликда машиналар системаси ҳақидаги масалага доир», З. Л. Ходоновнинг «Ўзбекистон пахта совхозларининг рентабеллигини ошириш йўллари», А. М. Айрумовнинг «Қолхоз балансини аниқлаш методикаси», И. А. Шилловнинг «Қолхозларда пахтанинг таннархисини ҳисоблаш методикаси тўғрисида» ва бошқа мақолалар босилган.
Ҳозир институтда илмий ишларнинг олтинчи бейиҳадлик вақти тузилди. Бу ишлар бўйича 1956 йилда илмий ишлар вақти тўпламининг 6-ичи китоби нашр қилинади. Бу тўпламга саноат экономикаси, молия, пул муомиласи ва кредит, ҳамда халқ хўжалиги тарихига доир мақолалар киритилди. Тўплам институтнинг 25 йиллик юбилей кўнралигача босмадан чиқарилади.
Х. СОБИРОВ.

Қишки имтиҳон сессиясига тайёрларлик

Шу кунларда Илмий номидаги Тошкент давлат педагогика институтининг ўқиб эдил ҳараконидан ҳам гавдум. Ах энг-ах энг даражадаги китобларнинг овози кўлоқда чалинади. Бу ерда ўтирган студентларнинг фикри-зиҳни имтиҳонга тайёрлашни билан банд. Фан кабинетларида ҳам айнан шу манзарани кўриш мумкин.
Институт дирекцияси, партия, комсомол ва касаб сова ташкилотларини имтиҳон сессиясига пухта тайёрларлик кўриш учун студентларга барча қулай шартларни яратиб бормоқдалар. Фан кабинетлари, ўқиб эдил, лабораториялар ва кутубхонанинг иш соатлари узайтирилди.
Фан кабинетлари, лабораторияларда студентларга сессияга киритилган фанлардан индивидуал консултация бериш учун махсус ўқитучилар бирктиб қўйилган. Фалсафа фанлари кандидати Э. Юсупов, иқтисод фанлари кандидати Ш. Умаров, тарих фанлари кандидати Х. Иноятов, Х. Нуриддин ва старший ўқитучи Саидалиев ўртоқлар студентларга марксизм

Х. СОБИРОВ.

классикалари асарларидан малакаи консултациялар бормоқдалар. Институтнинг тарих-филология факультетига сессияга тайёрларлик ишлари янгида қизиқиб ёборилди. Имтиҳон сессиясига киритилган фанларнинг номи, консултация ўтказилган ва имтиҳон бўлидиган кунларни кўрсатишчи жадал ҳаммага кўринарлик ерга озиб қўйилган.
IV курснинг а'лочи студентларидан Р. Курбаналиева, З. Волев, З курс студентларидан С. Аноров, У. Умаров ўртоқлар имтиҳонга тайёрларлик кўришига ўз группаларидеги ўртоқларга яхши ёрдам бормоқдалар. Сессияга тайёрларлик даврида I-ичи курс студентларига алоҳида э'тибор бормоқда. Улар учун «Имтиҳонга қандай тайёрларлик керак», «Кун тартибин қандай уюштириш керак» деган темаларта сўхбатлар ўтказилмоқда.
Яқинда сессияга тайёрларликка бағишлаб факультет деворий газетаси «Тарихи-филология»нинг махсуе сон ҳам чиқарилади.
Р. ОТАУЛОВ.